

COLUMN HUGO VAN DER POEL

Een liberale kijk op sport

Onlangs bracht het wetenschappelijk bureau van de VVD, de prof. mr. B.M. Teldersstichting, een studie uit over cultuur- en sportbeleid vanuit liberaal perspectief, voorzien van de fraaie en intrigerende titel *Manifestaties van de vrijheid des geestes*. In deze studie wordt de opkomst van het 'maakbaarheidsdenken' in het sportbeleid gesignaleerd. Er wordt geen geheim van gemaakt dat dit voor liberalen gelijk staat aan vloeken in de kerk. Helaas ontbreekt vervolgens enige reflectie op het feit dat het juist een VVD-politica – Erica Terpstra – was die in 1996 kwam met de nota *Wat sport beweegt*.

Met deze nota was de stimulering van de sportdeelname niet langer de hoofddoelstelling van het landelijk sportbeleid, maar werd vol ingezet op het gebruik van sport als beleidsinstrument om andere doelstellingen van het overheidsbeleid te bereiken. En was het niet het recente, door de VVD geleide kabinet-Rutte I dat begon met forse bezuinigingen op het cultuurbeleid, maar het sportbeleid ontzag en zich schaarde achter de olympische ambities van NOC*NSF?

Het is overigens helemaal niet zo vanzelfsprekend dat liberalen geen voorstander zijn van 'maakbaarheidsdenken'. Ik ga er dan even van uit dat 'maakbaarheid' inhoudt dat de politiek bepaalde doelen stelt (hier moet een brug komen, we dringen overgewicht terug met x %) en die vervolgens met inzet van zo weinig mogelijk middelen realiseert. Stel: je zou weten welke beleidsinstrumenten daadwerkelijk bijdragen aan de gestelde doelen en nog doelmatig zijn ook. Zou je deze beleidsinstrumenten dan terzijde schuiven omdat hier sprake is van maak-

baarheid? Sterker nog, als je als rechtgeaarde liberaal zo min mogelijk belastingmiddelen wilt uitgeven, wil je dan überhaupt nog beleid voeren waarvan je niet weet of het werkt?

Misschien toch wel. Tenslotte levert het veel (beleids)vrijheid op om je niet te hoeven storen aan de vraag of iets werkt of niet. Heel postmodern, alles kan! Een ex-VVD-politica bedenkt een Olympisch Plan, als zuivere manifestatie van de vrijheid des geestes volgehangen met allerlei onhaalbare ambities. Als liberale regeringspartij samen met ex-liberaal Wilders omhels je dit plan. En als liberale regeringspartij samen met de socialisten schiet je het weer af als onhaalbaar. Misschien omdat de socialisten, maakbaarheidsdenkers bij uitstek, beter dan de liberalen doorhadden dat met dit Olympisch Plan de voorgestelde ambities niet maakbaar waren?

Meer dan 80 procent van het sportbeleid in Nederland is lokaal accommodatiebeleid. Helaas verduidelijkt het rapport niets van de liberale kijk op dit accommodatiebeleid. Wat vindt de liberaal er bijvoorbeeld van dat de ijshockeyer, waterpoloër en voetballer zwaar gesubsidieerd worden door het lokale sportaccommodatiebeleid, terwijl de paardrijder, golfer en fitnessser het volle pond mogen betalen? Als er een vorm van beleid is die 'vraaggestuurd' is, dan is het wel het lokale sportaccommodatiebeleid. Maar aan zo'n constatering heb je natuurlijk niets als je de opkomst van het maakbaarheidsdenken in de sport aan de kaak wilt stellen.

Hugo van der Poel
directeur van het Mulier Instituut.

Vereniging
Sport en Gemeenten

